

Raadsnummer **I6R6903**
Inboeknummer 16bsto1043
Beslisdatum B&W 19 juli 2016
Dossiernummer 16.29.103 (2.3.1)

Raadsvragen van de raadsleden dhr. N. Rennenberg en dhr. C. Verbeek (OAE) over bomen Stadswandelpark

Het Ouderen Appèl Eindhoven heeft op donderdag 9 juni tijdens een wandeling door het Stadswandelpark vastgesteld dat er naast de Hongaarse eik, die op donderdag 16 juni 2016 zal worden gerooid, nog meer bomen er slecht aan toe zijn of zelfs dood zijn.

Daarnaast lezen wij op banbouw.nl het volgende: Aan de rand van het Eindhovense Stadswandelpark, op steenworp afstand van het Parktheater, komen drie appartementengebouwen (Parc Fontaine) met ruimte voor 66 residentiële huurappartementen. Het geheel zal op stijlvolle wijze opgaan in de parkachtige omgeving. Gebouwd gaat worden op de plek van de voormalige Sociale Academie den Elzent en het Jorishuis.

Dit brengt ons tot de volgende vragen:

1. Op welke datum is u bekend geworden dat de Hongaarse eik er slecht aan toe was?
2. Welke concrete stappen in een tijdpad gevat hebt u gezet om de Hongaarse eik te redden?
3. Door wie wordt de Hongaarse eik onderzocht, welke expertise is aanwezig en wanneer denkt u ons op de hoogte te kunnen brengen van de doodsoorzaak van de Hongaarse eik?
4. Welke bomen in het Stadswandelpark zijn nog meer dood of dreigen binnenkort dood te gaan?
5. Welk herplantingsbeleid gaat u hanteren voor de Hongaarse eik en overige dode bomen in het Stadswandelpark?
6. Welke bomen in het Stadswandelpark zijn er op dit moment volgens uw weten slecht aan toe?
7. Welke stappen onderneemt u op dit moment om de bomen die er slecht aan toe zijn te behouden?

8. Hoe staat het op dit moment met het door u ontwikkelde beleid rondom bemaling zoals u uitgelegd hebt in uw eerdere antwoorden rondom onze vragen inzake het Stadswandelpark?
9. Op welke wijze gaat u voorkomen dat door bouwactiviteiten of eventuele bemalingswerkzaamheden tijdens de bouw van Parc Fontaine de bomen en het groen in het Stadswandelpark hierdoor geen nadelige gevolgen zullen ondervinden. Wij zijn vooral benieuwd naar de concrete alternatieven mocht er toch schade aan de bomen of het groen dreigen te ontstaan.

Wij kijken uit naar uw antwoorden,

Niek Rennenberg, raadslid Ouderen Appèl Eindhoven Cor
Verbeek, raadslid Ouderen Appèl Eindhoven.

Eindhoven, 16 juni 2016.

Antwoord van burgemeester en wethouders

1. *Op welke datum is u bekend geworden dat de Hongaarse eik er slecht aan toe was?*

Op 15 juni 2015 hebben we het signaal gekregen dat de boom verschijnselen vertoonde van verminderde vitaliteit. N.a.v. dit signaal is onze boombeheerder ter plaatse gaan kijken en heeft visueel geconstateerd dat er inderdaad iets mis was met de betreffende boom.

2. *Welke concrete stappen in een tijdpad gevat hebt u gezet om de Hongaarse eik te redden?*

Gezien de verwelkte bladeren leek een gebrek aan bodemvocht een plausibele verklaring. Mede op basis van consultatie van een externe boomdeskundige is gekozen in te zetten op herstel van het, mede door de geringe neerslag in voorafgaande periode, vermeende vochttekort.

Hieronder een overzicht van de werkzaamheden:

<i>Datum</i>	<i>Werkzaamheden</i>
18-6-2015	Stadswandelpark: gietrand maken + water geven
19-6-2015	Stadswandelpark: dijken maken + water geven
10-7-2015	Stadswandelpark: water geven
14-7-2015	Stadswandelpark: extra grondwal aanbrengen
15-7-2015	Stadswandelpark: mulch aanbrengen en water geven
20-7-2015	Stadswandelpark: water geven Stadswandelpark ploffen en toedienen Root&shoot + huma-tech (middelen die wortelontwikkeling bevorderen)

3. *Door wie wordt de Hongaarse eik onderzocht, welke expertise is aanwezig en wanneer denkt u ons op de hoogte te kunnen brengen van de doodsoorzaak van de Hongaarse eik?*

De Hongaarse Eik is inmiddels onderzocht door firma Terra Nostra. Terra Nostra is een gespecialiseerd adviesbureau voor boom en bodem. Gezien de plotselinge en totale terugval in vitaliteit is bewust voor hen gekozen om naast boomkennis ook over aanvullende bodemexpertise te kunnen beschikken en daartussen verbanden te kunnen leggen.

Gezien de bijzondere situatie is tevens het onderwijsveld ingezet. Het opleidingscentrum Helicon is met enkele studenten van de opleiding European Tree Technician (ETT) bij het onderzoek aanwezig geweest om hun theoretische kennis praktisch te kunnen toetsen. Deze opleiding is in de bomenbranche het hoogst haalbare niveau. Onze boombeheerder heeft deze opleiding met succes afgerond. Het ingezette rooibedrijf (eveneens ETT gecertificeerd) heeft ook haar expertise ingezet om de houtdelen op onregelmatigheden te onderzoeken.

Tot slot was het adviesbureau aanwezig dat reeds eerder bodemverbeteringswerkzaamheden bij de eikenlaan heeft in het park heeft uitgevoerd.

Inmiddels zijn de resultaten van het onderzoek bekend. Daarbij is vastgesteld dat er geen sprake is van uitgestelde onverenigbaarheid. Dit is een verstoring op latere leeftijd van sapstromen ten gevolge van een niet goed vergroeide boven- en onderstam. Tevens zijn geen vergiftigingsverschijnselen geconstateerd. Door het aangetroffen oppervlakkige wortelgestel is de boom relatief gevoelig gebleken voor de tijdelijke grondwaterdaling ten gevolge van de bronnering aan de overzijde van de straat. Normaliter reageert deze boom door gebruik te maken van zijn penwortels. In deze situatie was de tijdsperiode te kort om adaptief op de grondwaterdaling te reageren. Klimaat effecten in de vorm van gewijzigd neerslagkarakter, toenemende lengte van het groeiseizoen en fluctuaties in dagtemperaturen kunnen tijdelijke negatieve effecten fors versterken.

4. *Welke bomen in het Stadswandelpark zijn nog meer dood of dreigen binnenkort dood te gaan?*

Uit een recente snelle visuele opname in het Stadswandelpark blijkt dat er ongeveer 10 dode bomen aanwezig zijn. Enkele daarvan staan er al meerdere jaren en worden (op een 'veilige' manier) doelbewust gehandhaafd ten behoeve van flora en fauna. Daarnaast is geconstateerd dat de conditie van de bomen in het 'oudere gedeelte' achterblijft. Waar vorig jaar het vermoeden bestond dat droogte mogelijk een oorzaak zou, is dat dit jaar, gezien de grote hoeveelheid neerslag minder aannemelijk. Bovendien is hetzelfde beeld (ijle kroon; slechte bladbezetting) zichtbaar op geheel verschillende locaties (nat/droog) en bij verschillende soorten en maten. Reden voor nader onderzoek.

5. *Welk herplantingsbeleid gaat u hanteren voor de Hongaarse eik en overige dode bomen in het Stadswandelpark?*

Alvorens op de locatie een boom van dezelfde soort terug te planten wordt naar een aantal zaken gekeken zoals de kwaliteit van de plantlocatie (indien nodig vindt er grondverbetering plaats), mogelijke groeibelemmering door licht en voedsel concurrentie door directe aanwezigheid van grote bomen en soort specifieke eigenschappen van de verwijderde soort. (ziekte -, luisgevoeligheid)

Voor de bomen in het Stadswandelpark zal ook rekening gehouden worden met het 'erfgoed' van Fontaine en het originele ontwerp van de heer Springer. Een definitieve keuze voor herplant van de dode Hongaarse eik wordt pas gemaakt zodra de uitslagen van het onderzoek (zie onder 3) bekend zijn.

6. *Welke bomen in het Stadswandelpark zijn er op dit moment volgens uw weten slecht aan toe?*

Zie het antwoord op vraag 4.

7. *Welke stappen onderneemt u op dit moment om de bomen die er slecht aan toe zijn te behouden?*

Om een verantwoorde onderzoeksopdracht te kunnen formuleren zal begin augustus in het gehele park een uitgebreidere inventarisatie worden uitgevoerd waarbij per boom visueel zijn conditie wordt vastgelegd. Hierdoor ontstaat inzicht in omvang en aard van de situatie. Deze gegevens vormen tezamen met de uitkomsten van het onderzoek ter plaatse van de hongaarse eik input voor een mogelijk vervolgonderzoek.

Enkele jaren geleden zijn al bij diverse boomgroepen groeibevorderende maatregelen uitgevoerd zoals water geven, bemesten en beluchten. Zoals het zich nu laat aanzien zonder duidelijk effect. Voor verdere investeringen zal eerst meer duidelijk moeten worden over de oorzaak van de matige groei in het park. Naast de groentechnische maatregelen wordt er al geruime tijd gezocht naar een goede balans tussen de toenemende evenementendruk in het park en de negatieve gevolgen voor met name de bomen. De vele rijbewegingen en massale betredingen buiten de paden bij op- en afbouw en tijdens evenementen veroorzaken een ongewenste en onomkeerbare bodemverdichting die funest zijn voor lucht- en vochtthuishouding rond de bomen. Nog meer dan in het verleden zal het treffen van beschermende maatregelen aandachtspunt zijn bij de vergunningverlening en het toezicht op naleving daarvan.

Tevens zal nadrukkelijk bezien worden in hoeverre aanpassingen in het beheer van het park mogelijk zijn. Te denken valt aan minder (bij)maaien en/ of minder intensief blad verwijderen zodat een meer natuurlijke cyclus ontstaat waarbij meer natuurlijke voedingsstoffen ter beschikking komen voor de beplanting en bomen. Gevolg hiervan is een meer natuurlijk beeld van het park (door gebruikers vaak ervaren als slecht, lees niet netjes, onderhoud). Voorlichting hierover kan enigszins beïnvloeden.

8. *Hoe staat het op dit moment met het door u ontwikkelde beleid rondom bemaling zoals u uitgelegd hebt in uw eerdere antwoorden rondom onze vragen inzake het Stadswandelpark?*

Thans zijn er gesprekken gaande met de afdeling Vergunningen om te bezien in hoeverre binnen de wettelijke mogelijkheden aanvullende voorwaarden kunnen worden opgenomen dan wel aanvullend privaatrechtelijk geregeld moeten worden. De aanbevelingen die het eerder genoemde advies bureau daartoe heeft gedaan zijn daarbij uitgangspunt.

9. *Op welke wijze gaat u voorkomen dat door bouwactiviteiten of eventuele bemalingswerkzaamheden tijdens de bouw van Parc Fontaine de bomen en het groen in het Stadswandelpark hierdoor geen nadelige gevolgen zullen ondervinden. Wij zijn vooral benieuwd naar de concrete alternatieven mocht er toch schade aan de bomen of het groen dreigen te ontstaan?*

In de verleende bouwvergunning (V14/21924 dd 10 juni 2015) wordt de vergunninghouder er nadrukkelijk op gewezen de maatregelen genoemd in het GEOTECHNISCH advies, docnr VG-7631-C , hoofdstuk 11.5 inzake flora en fauna uit te voeren. Dat wil zeggen dat in samenspraak met de gemeente Eindhoven de grondwaterstand in het Stadswandelpark wordt gemonitord en bij geconstateerde te lage waterstanden mitigerende maatregelen als bevoeiing nodig zijn. Inmiddels is met de ontwikkelaar/bouwer een afspraak gemaakt om dit voorschrift nader uit te werken. Daarbij worden de aanbeveling van het onderzoek naar de hongaarse eik als uitgangspunt gebruikt.

Eindhoven, 19 juli 2016